

HORTOBÁGY.

DEBRECZENI HETILAP

KÖZHASZNU ÉS MULATTATÓ TARTALOMMAL.

20. szám.

Első évfolyam. 1862.

Sept. 12.

A londoni kiállítások.

III.

A szépművészeti kiállítványokról szólunk itt még röviden, hogy erről is némi tömör képet láttassunk olvasóinkkal.

Ezen kiállítványok a kiállított tárgyak IV-dik szakaszát képezik és 4 alosztályba osztvák, u. m. építészeti, festészeti, szobor és metszvény kiállításokra. Szépművészeti tárgyak az egész palotában szerteszét, együttesen pedig különösen azon karzatokon vannak felállítva, melyek a palota keleti, déli és nyugoti oldalait szegélyezik, s épen a szépművészeti darabok befogadására építettek.

Ezen helyiségnek ismét felét foglalják el Nagy Britannia szépművészeti kiállítványai. Ezek száma 3300, a külföldieké pedig 2700 darab körül van; s e nagy mérvű műkiállítás azért rendkívül érdekes, mert itt Europa minden államának kitünőbb művésztehetségei képviselve vannak és pedig lehetőleg válogatott művek által.

Minden államra magára volt bizva annak megállapítása, hogy meddig terjedő korszak műveit vegye fel e kiállításra saját körében. Nagybritannia épen egy századot állapított meg; t. i. az 1762-től való időközt, minthogy épen e korszakba esnek legkitünőbb festészei.

Az angol festészek műveivel Europa nyilvános képtáraiban sehol sem találkozhatni; és ez okon az angol festészekkel és műveikkel csupán otthon, szülő hazájokban ismerkedhetni meg.

Mint igen sokban, úgy a festészetben is az angol izlés, modor és szellem testvéries, hasonlatosságban áll a hollandi festészettel; az angol is leginkább a családiélet- táj- és arcképek festésével foglalkozik; és azt mondhatni, hogy

az angol az ilyen tárgyú képeknek szenvedélyes kedvelője.

Ezen világ kiállításra együvé hordták az egyesült királyságok nyilvános és magán képtáraiból mind azon darabokat, melyek valami műbecsrel birnak; és azt mondhatni: hogy itt az egyetemes angol festészettel és a legünnepeltebb britt festészekkel legjelesebb műveikben, a legnagyobb részletességgel megismerkedhetni.

Az angol még a művészetben is megtartja, megőrzi az egyéni önállóságot, saját erejére támaszkodó egyéniségét. Az angol művészek nem sorozhatók festészeti iskolák szerint egyes csoportozatokba; ezek mindenike a maga saját ösztöne után indul s ön teremtő szellemétől választott ösvényen jár; ezért műveik minden tekintetben nagyon különböző látmányokul szolgálnak, mint-hogy egyik művész a másiknak nem modoros utánzója vagy követője.

Az angol festészek sorát Hogarth nyitja meg. Jól mondják: hogy a mi Shakespeare a dráma irásban, az ő a gunyoros festészetben. Neki sem otthon, sem más nemzetek művészei közt nem akadt párja. Az ő képeinek változatos csoportozatai a minden napi életből vannak véve, és mindenik képcsoportozat egy-egy satyricus regényt képez, a legfinomabb szépséggel kidolgozva. Ő tőle a kiállításon több remek képcsoportozat látható; és ezen műveknek van rendszeren legtöbb nézője.

Ő utána leginkább kedvellék: a Reynolds, Wilkie, Gainsborough, Lawrence, Flaxman, Turner és Leslie műveit, ezek után pedig Constable, Kaufmann, Dyckmans, Bird, Hilton, Newton, Milreedy stb. legjelesb képviselői az angol feste-

szetnek. A Turner képei főleg meglepők, mint-hogy ezek csak nagyszerű vázolatok, s leginkább távolról nézve képeznek jó látványt.

Vallási képek és történelmi képekben kitűnőt nem tudtak az angol festészek a kiállításon felmutatni; de különben is az angol nem bálványozza az ily tárgyú képeket.

A szépművészet egyes ágaiközta szobrászatban legerősebbek az angolok, és erre pazarolnak legtetemesebb öszletet, hogy általok dicsőültjeik emlékét állandósítsák. A Westmünster és Szent Pál templomok és a számos kápolna való-ságos szobrászati muzeumok; ilyen nagyszerű szobor gyűjtemények Anglián kívül sehol sem láthatók.

A külállamok közzül szépművészetben is a francziák által van legszámosb jeles műdarab kiállítva; és pedig ők leginkább olyan téren tündökölnék, melyet az angolok legkevésbé művelnek, t. i. a történelmi és csataképek festésében; s ezekben minden esetre leginkább jeleskednek a francia művészek. Az arczképfestésénél inkább hízegő fellengős idealizálók, mint az alakok hü másolói.

E kiállításon nem láthatni ugyan a francia művészekről olyan nagyszerű képeket mint Párisban és Versaillesben, hanem azért számos kecses műdarabokkal gazdagíták azt; és különösen szépek Winterhalter, Ingres, Delaroche, Flandrin, Isabey stb. ingeresen bájos művei.

Az angol és francia még a művészetben is teljesen más irányban él és mozog. Az angol a természetet s valódi életet, egy szóval a való-ságot iparkodik ecsetelni; ellenben a francia a természet s történelmi hagyományait eszményesített szépségekkel igyekszik megeleveníteni; az angolnál a való, a francziánál a művésziesség a fő dolog.

A belga a festészetben is a francia modor és felfogás hü követője; küldeményei közt a Gallait és Leys képei ragadják meg leginkább a néző figyelmét.

A német művészek sajátosságai annyifélék, a hány német akadémia van; és a német művészek leginkább vagy mysticismusra, vagy mester-kéltiségre hajlandók. Piloty nagy képe: „Nero

Roma felgyújtása után“ valóban érdem nélkül részesül a kiemelő emlegettetésben.

Az Ausztriából küldött festvények még kevesebb művészeti beccsel bírnak.

E czég alá sorolvák a magyar mű küldemények is; és pedig itt is teljesen szét szórtan, rendszer nélkül felaggatva. Ezek közt Ligety „Sahara pusztája“ a legtetszőbb; a hazai tárgyú festvények sem tárgyilagos felfogás, sem kidolgozás tekintetéből nem bíncselik a nézők figyelmét. A magyar művészeknek nem csak mindig ménes, pusztá és cigányok ecsetelésével kellene foglalkozni, hanem a nemzet életéből meritett mélyebben és nemesen jellemző képek találásaig kellene emelkedni, hogy itthon és a külföldi művészet körében tetszést arathassanak. És igen jól tennék a hirlapi újdonság írók, ha pusztá barátságából kevesebb magasztalást halmozván festészeink legfeljebb középszerű műveire, kezdő művészeinket nem segítenék minél inkább s idő előtt elhittekké tenni; a mire különben is majd minden művész tulságos hajlandósággal bír.

Az olasz festvények sem lelelnek meg az olasz festészet hírének; szobor műveik sokkal több beccsel bírnak.

A hollandi, spanyol, dán, svéd, norvég, orosz, északamerikai, portugál, görög s török festvények végig szemlélése azért nagyon tanuságos, mert míg azok egy felől azon országok lakosainak nemzeti érdekeltégeit elénkbe tükrözik, más felől jelenlegi művészeti képességekkel is teljesen megismertetnek.

A szépművészeti osztálynak rendszeren a tolongásig sok látogatója szokott lenni; úgy hogy ismételve tett látogatásainkkor is a hiresebb képekhez csak várakozás után tudtunk közel jutni.

Csatári.

Ársákomás.

Történelmi beszély Boeckai Papp Lajos tól.

(Folytatás.)

Se valóban rövid társalgás alatt oda fejlődött a két ifju ismeretsége, hogy a delejes vonzalom minden szavok, minden pillantásukban felismerhető lett. A kérők is kétségkívül észre vették ezt, és Lenkánor

néma unszolásai által is felbátorítva, felállott Adimarchus a syr király, poharat vett kezébe, s abból néhány cseppet a földre locsantva, ivott. Azután keresett ünnepélyességgel elmondá, hogy ő kicsoda, micsoda, mennyi kincse, minő hatalma van, és Lenkánortól leánya kezét kérte.

Ezt követte a másik, hasonló teketóriával megkérte Macéa kezét, croesusi kincseket ígérve apjának érette.

Már válaszolni akart Lenkánor, leánya tettségére bizván a választást e kettős szerencsében, midőn a scytha követ így szóllott:

— Hatalmas fejdelem! Nem találok méltó szavakat gondolatim kifejezésére, két szem búbája köti nyelvemet. Annálfogva nem is mondhatok egyebet, mint hogy birodalmad a mienkkel határos, néped rokonunk, a te nyelved a mienk is: fűzd szorosbra e két nemzet viszonyait, add nekem leányodat!

Már látszott Lenkánor szemöldein a harag kifejezése, de egy tekintet pirulva remegő leányára elsimítá azt, s ünnepélyesen így válaszola:

— Jezdán, az örök bíró ítéljen felettetek. Mond el: ki vagy, és mid van? s ha méltó vagy leányom kezére, én nem vonom azt el tőled.

— Egy hadosztály vezére vagyok Áteás táborában, vagyonom van annyi, a mennyi e két fejdelemnek együtt.

— És miből áll vagyoned? barmok és szekerekből, mint nálatok szokás? — kérde Lenkánor gúnyosan, fél mosolyt vetve Adimarchusra.

— Sem csordám, sem szekerem nincs, — válaszolt Ársakomás lángoló önérzettel; sokkal nagyobb kincsekkel dicsekedhetem ezeknél.

— S mik azok?

— Királyom szeretete, barátim hűsége, lelkem tisztasága és nemzetem becsülete.

Hangos kaczaj támadt e szavakra a teremben, elhangzásakor a királyfiak arczán szánó megvetéssé alakulva.

— Menj vissza hazádba, szittyá vitéz, — végzé be titkolhatlan méreggel Lenkánor, — válassz magadnak feleséget fajod szülöttiből, kik ily levegő szerű tárgyakat kincsekül tekintenek, s csak akkor becsülik a valódi kincseket, ha mástól rabolhatják. Hanem fogadj tőlem egy tanácsot: máskor jobban meggondold, hogy mit teszen fejedelmek kincseire vágyani, uralkodók haragját magadra vonni! — Engem pedig Ormuzd őrizzen ily megaláztatástól!

Ársakomás kardjához kapott, hogy e sértő gunyt elnémítsa, de azonnal ismét visszadugá azt hüvelyébe, s düh helyett méltósággal így szólt:

— Emlékezzél e napra Lenkánor! mert nem Ársakomást, hanem Ársakomás nemzetét, a szittyá népet sértetted meg. Ársakomás elfeledné

a megaláztatást, de a vezérnek számot kell arról adni. Azt pedig jól tudhatod, hogy a szittyá nem hagy becsületén szennyet. — Most pedig fogadj te is tőlem egy tanácsot: tanuld tiszteletben tartani az idegen vendégi jogát, mert könnyen te is vendég lehetsz saját országodban is.

— Vágtátok le fejét! tépjétek ki nyelvét! — orditá Lenkánor irtóztatós dühvel.

Azonban nem akadt ember, ki a parancsot teljesítse, s a scytha vezér huzódozó szolgák sorai közt, büszkén felemelt fővel haladt ki a palotából.

Az előtérrel még egyszer visszatekintve, a szép Macéát látta egy ablakban. A királyleány bánatos arcza és lángoló szemei teljes ellentétben voltak egymással. Amaz bocsánatot kért a történetekért, ezek így szóllottak: tied, vagy a siré!

Ársakomás egy pillantással felelt, melyből ezt olvasta ki a szép hölgy: Omanra esküszöm, hogy eljövök éretted!

II.

A teás scytha király, — kinek országát északról Kumánia rónája, kelet és délre a khazarok földé, ezentul a bosporán fejdelem terjedelmes hirtoka veték körül, s a kinek ezen országok népei mind adóznak: sárga arannyal, színes drágakövekkel és finom szövetekkel, — a Bug vize mellett lakott, nagy erődített favárban.

A folyam partjain a teremtő őserőt képviselő sűrű erdőség terült. Magas fenyvek és terebélyes bikkék mérköztek a légoszloppal, sárga korkoruszok és fehér liliomok enyelegtek a röpke pillangókkal, s vidám halacsok játszottak a pázsit szegélyezte folyam vizében, fel-fel ugordva az aranyos hátú döngő legyek után. Az erdő tövében könyved házikók nyújtóztak végig. A házikókon túl buja mező terjedt, melyen gulya, ménes, és juhalkák legelésztek. Mindenfelé lehetett találni nyírfákat, melyekből az erő és vidámság kellemes ízű nedve csepegett; mert a scytha nem ismerte még Nőé hatalmas nektárát, mely a szomszéd bosporánokat, kik vele a bolgárok és görögök példáján megismerkedtek, időnként erőtlen baránnnyá vagy vérengző oroszlaná változtatta.

Bájos alkonyat terült el a vidék felett.

A nap bucsuzó sugárai megaranyozák a királyi lak kuptetőit, a felhőket, a bércek ormát, és szelíden rezegtek az őserdők lombkoronáin; az erdők vadai barlangjaikba rejtőztek, a madárdal elnémult, — csak az ember, ez örök nyugtalanságra kárhoztatott lény zszibongott szokott foglalatosságában, egyik az élvezet, másik a munka terhét czipelvén jobbra balra.

A folyampartról egy furulya lágyan kesergő hangjai folytak szét az esti szellőben. A ki ismeri e sajtyszerű bűvös hangokat, nem fog csodálkozni, ha

látja: mint közelednek egyes scythák a furulyázó felé, mint nyitják meg éj szemü hölgyek a faragványos paloták ablakait, s mint kél fel maga a vén király nyugalmas kerevetéről s gyönyörködik a syrén hangokban, eszébe jutnak az ifjukur tarka képei s egy pillanatra elfelejtkezik az aggkor felé közeledő halálról.

Egész Scythiában ismeretes volt Martiás a bajnokművész, ki ép oly jól tudott bánni a karddal mint a dallal, s egyaránt mivelte csodákat furulyával és buzogánnyal. A folyam parton művészileg vágott padon ült a dalnok; mellette szívbarátja Makent, kit tilinkójával gyönyörködtetni látszott.

Amaz egyikét hallatá ama sajátzerü dallamoknak, melyek honszerelmet és harczy dicsőséget, az élet szenvedéseit, s a szenvedések jutalmát, harczy zajt és családi boldogságot a szívnek ugyanazon lapjára festenek; melyek hallattára most elkomorul, majd felderül a lélek, melyek ugy fájnak, mégis oly jól esnek a szívnek!

Makent lecsügesztett fővel bámul a Bug hullámaira, hátán puzdra, a puzdrában nyilvesszők, vállán íj, és jobb kezében harczy fejsze; halpikkely alakú mentéje alatt feldobog a szív és szilajan csörtet a vér.

(Folyt. köv.)

Az Isten áldása.

A természet titokszerü, bámulatra ragadó, rendszeres s következetes működése szerint, ha némely nembem remélett dus adományaitól az időviszonyai szülte tenyészetméddőség által megfosztatunk: más módon nyerhetünk kárpótlást áldásnyujtó bőségszarvából. Igy idei takarmányunk rendkívül kevés és csekély, — s valóban kétségbe kellene esnünk, ha meg nem gondolnók, hogy a bölcs természet alkotója s igazgatója gondoskodott e tekintetben is oly pótszerkről, melyeknek szükségből alkalmazása a mostoha időviszonyok csapásait türhetővé teszi. Nem gondolnám azért, hogy kellemetlen dolgot cselekszem tisztelt olvasóimmak, midőn ezennel néhány takarmány pótszert főlemlitve, azokat mint szakértő gazdászok által megkísérlett tápanyagot, figyelmökbe ajánlom. Igen sikeres pótszerül említik föl szaklapjaink is a szőlő megszáritott leveleit; méginkább pedig a besózott s verembe jól elhelyezett szőlőlevelet. Kielégítő a tökkel vegyített s párolt szecska is, nemkülönben a tök különböző nemei, melyek pelyvába takarva huzamos ideig eltarthatók. Némelyek a tököt aszalva is használják; azonban én ez aszalást nem tartom czélszerűnek, mert a száritás által sok tápláló nedvességvész el, más részt pedig, sokkal kevesebb s törpén maradt tök termett nálunk az idén (kivált sürően ve-

tett tengeriföldeinken) hogysem okszerü lenne a keveset még kevesebbé csinálni. — Nem lesz talán itt helyenkivül való, ha főlemlitem, miszerint a muhar e száraz időjárás daczára is eléggé szépen tenyészett, még a kevésse szikes, vizálláson helyeken is; ebből pedig én azon tanulságot veszem, miszerint annak vetése, még kedvezőbb időjárás alatt sem lenne háládatlan, oly helyeken, hol különben labodánál egyéb nem terem.

Az a jóféle töltött káposzta is ugyancsak kényességről való lesz az idén, mert igen kevés káposzta termett s az is leginkább csak a vizállásos földeken. Száza ez áldott növénynek piacunkon, jelenleg 10—12 forint, — s aligha eszomoru körülmény folytán a torok alkalmával — daczára az ősi szokásnak — más étnevről nem gondoskodnak.

A tengeri bőségére semmi, — az elegendőségre is csekély kilátásunk lehet már. Azonban a bölcs gondviselés itt is akép működött, hogy amit a tengeriben megtagadott, azt a m a k k ban pótolja vissza. M a k k fáink ugyanis mindenfelé oly terheltek, minők évek hosszú során át nem valának, s bátor a tengeri teremtette szalonnának nincs a széles földön párja, mindazáltal a jelen makkbőségnél fogva azon nem kis vigasztalás marad fönn számunkra, hogy legalább nem fogunk megakadni „zsirzó“ dolgában s hogy a kik disznótenyésztéssel nem foglalkoznak is, olcsóbban juthatnak a zsiros piritoshoz.

Most pedig vonuljunk más dülőre, t. olvasóim.

Közelg a szüret ideje, (a környéken több helyt már be is szürtek,) s ha korai hiu, vérmes reményeinknek az eredmény mégcsak megközelítőleg sem teend eleget, mindamellert is a jó munkáltatásban részesült szőlők meglehetősen fogják osztani azt az áldott nedvet, mely annyi but okoz és elüz.

Nem oknélküli remény táplálhatja minden hazai borász kebelét, hogy hazai borkereskedésünk évről évre nagyobb lendületet nyerend, különösen azon figyelem és kitüntetés folytán, melyben hazai jelesb minőségü boraink a londoni világkiállítás alkalmával részesültek. Azonban, hogy boraink ujonnan kiérdemelt hitelét előnyünkre fordithassuk: szükséges, hogy mind a szőlőmivelés, mind pedig a szürés és pinczekezelés legczélszerűbbnek talált módjaival megismerkedjünk. Üdvözlünk kell e részben Gyürkya Antal buzgó hazánkfiát, ki nehézségeken diadalmaskodva, nem rég oly borászati szaklapot indita meg, mely czélszerű utasításokat ad, mind a szőlőmivelés, mind a pinczekezelés, — szóval a bor körüli legjobb eljárásra nézve.

S most egy-két megjegyzést. Szőlészeink közül sokan teszik és rosszul teszik, hogy a különböző szőlőfajokat együvé szürik. Innen van aztán a bor rendetlen forrása, s a zamatszegénység. A bor ugyanis a szőlők különböző érlelődése és sajátágainál fogva,

nem forrhat akép, mint kellene s a vegyes fajok és fajták oly forradalmat idéznek a hordóban elé, mely a kiforrandó bor jóságának rovására történik s amellet a gazda sem tudja magát tájékozni arra nézve, mikor forr ki teljesen bora, miután az, a szőlőfajok kisebb vagy nagyobb mérvben történő összevegyítésétől föltételeztetik. A mi pedig a bor zamatját illeti, az összekeverés miatt az véghetetlenül sokat vesz s amig külön szürve mindenik szőlőfaj határozott zamattal bír, a vegyítés által egyik faj a másiknak zamatját rontja és hamisítja meg.

Oly szőlőtermesztő, kinek egyegy fajtából nem áll annyi rendelkezésére, hogy külön szűretést eszközölhetne, helyesen cselekszik, ha legalább a különböző fajok rokon- s egyesülési hajlamát kipuhatolva teszi a vegyítést.

A pinczekezelésnek egyik sőt fő kelléke a pincze tisztasága és szárazsága, melyet leginkább elérünk az által, ha a légmérséklet pinczénkben mindig egyenfokú, mit a pinczeablakoknak zárva tartása s csak két-három hétben történő, — jó időben való szellőztetés által érünk leginkább el. Hol ezen eljárás tekintetbe nem vétetik: ott gyakran lehet a bornak nyúlósága, törődöttsége s eczetesedése felől panaszt hallanunk. A mi az eczetesedést illeti, ennek elkerülése végett czélszerű azon mód, mely ujabban használatba vétetett, melyszerint a hordók dugójaira, ruhák helyett jó erős (nem itatós nem is enyves) papírt alkalmaznak. Ezáltal az eczetesedés meggátoltatik; csak az veendő figyelembe, hogy a hordó ne legyen annyira megtöltve, hogy a bort a papír érje, mert ez, a papír fölolvasztását vonná maga után.

D. E.

Közélet.

N. — Mi debreczeniek nem szoktuk megtartani a rendeleteket; ezen passus már többször előfordult röpirkánkban, s nem vonattunk érte kérdőre, sem meg nem czáfoltatánk; most, midőn ismét azon kezdjük, — nem látjuk feleslegesnek kissé részletezni. — Közigazgatási s társadalmi axioma, hogy kellő rend nélkül egy család sem, annyivalinkább egy nagyobb testület, plane városi közönség (kiebb terjeszkednünk fölösleges) nem állhat fenn, s tartósb fennállhatását csak a rend, s annak szigorú megtartása biztosítja.

Ha végig tekintünk ama rendszabályok, hirdetmények hosszú során, melyek ugy a régibb, mint újabb időkben megtartás végett közzététettek, nagyon kevés van a társadalmi viszonyok, egészség, tisztaság, vagyonzbiztonságot, s tulajdon tiszteletbetartását illetőleg, miről egy vagy más alkalommal s nem ritkán ismételve gondoskodva nem lett volna.

Hányszor, ugyan hányszor volt házankint kihirdetve, hogy a ház utáni földeken, mindaddig mig onnan az idej termés tökéletesen le nem takarittatik, csordának, sertésnyájaknak járni nem szabad. Megtartjuk e? Tényekkel felelünk; „kié ez a nyáj?“ — kérdők egy alkalommal az árpavontatókat ziláló sertésnyáj kondásától, — „tekintetes főkapitány uré“ felelt nagy hetykén a kondás. (Feledéink mondani, hogy több év előtt történt a dolog.) Tovább menénk, — ismét egy nagy nyáj észlelte vagy izlelte — a vajkóró gyökerét? nem, a szépreményü burgonyát, — „hát e nyáj kié?“ — „nemzetes városgazduramé“ hangzott a válasz; — e nyáj már erősebb volt; — arrább ismét más más falkára akadunk, hihető mind olyaké, kik a rendelet hozatalába befolytak, s elsők voltak annak megszegésében. — Mondjuk, a dolog több év előtti, de nem állunk jót érte, hogy most is nem akadnánk ily kiváltságos sertésnyájakra, — pedig még most is ott a tengerivetés, ott a burgonya, s más vetemény; — s elvégre is talán, ha a földet gazdája megkiméli, más idegennek nincsen rá joga, hogy azt pocskolja. — Hányszor kihirdették, hogy a cserére eddig meg eddig nem szabad a marhát kihajtani, sertéssel kiki a maga kaszálóján, s az erdőben járjon; mégis magunkon is megtörtént igen gyakran, hogy mig magunknak egy árva malacza sem turt erdőben kaszálóban, a szomszéd tekintetes senátor ur kaszálóinknak legszebb részét földuratta százakra menő mangaliczáival, s ha szót tevének, eltréfálta a dolgot. — Nincs e reá régi szabály, hogy tanyát, kaszálót házzal nem bírónak sem eladni, sem haszonbérbe adni nem szabad? — azért hány kaszáló adatott el idegeneknek, hány kaszáló van haszonbérben szomszéd falusiaknál, az erdőnek tetemes pusztulására; de midőn az előljárók magok törik meg a szabályt, mit várhatunk a közpolgárságtól? — De jerünk be a városba. Tetemes mennyiségben sukos és hosszú fát az udvaron tartani nem szabad, — tessék az udvarokon szélyelnézni, ugy van e? — ha tüzvész támad, többnyire a sok tűzifa miatt válik a tűz majdnem olthatatlanná. — Kiki tisztán tartsa háza előtt az utcát, a havat télen elsöpertesse stb. — így szól egy másik üdvös rendelet; történik e? — még a főbb utcákon sem! — Hatnál több sertést egy udvaron hizlalni nem szabad; — ezt mondja az egészség tekintetéből kiadott rendelet; mi az eredmény? — huszával látunk reggelenként esténként morfondírozó sertés-philosophokat az utcákon sétálgatni, hogy a kellő mozgás hizásukat előmozdítsa; a vékás kofák plane ott hizlálnak; az e fajta állatok, melyeket már Mahomed tisztátalanoknak bélyegzett, elundokítják az utcát hulladékaikkal, megfertőztetik a különben sem nagyon egészséges városi léget, megfogja a török átok a szomszédokat, élvezhetlenekké teszi a fojtó bűz a házi ker-

téket; — tudunk udvarokat, hol éven által ötvenével tartatik a „disztó.“ — A városban megtiltatik a marhavágatás, a mészárosok a városon kívüli vágószinhez utasíttatnak; s ki nem emlékszik, midőn a mészárosok kiváltságaikra hivatkozva egyenesen megtagadták a vágószin használatát? Érte őket büntetés? — nem hallottuk. — A juhokat a kicsóvázott vonalon túl legeltetni nem szabad, mert majd így, majd amugy! — tessék bárkinek is most is szélyelnézni, de minél gyakrabban a bellegelön; jóval túl a vonalon láthatni a juhnyáját, — aztán lakjék jól ott a tehéncsorda, hol a bűzös juhnyáj legelészett! — Jaj de városunkban a juhászok szívós természettel bírnak, ők mindenki ellen s mindenkihez folyamodnak, s képzelt polgári jogokat bitorolnak; — ha rajtunk állana, sértésnyájnak, juhnyájnak szagolni sem szabadna a városba, mivel pedig e részben mi sem áll rajtunk, csak azon ohajtásunkat mondjuk el: vajha más rendezett városok példájára a nem városba illő baromfalkák a városon kívülre utasíttatnának; hej be sok pornak, szemétnak eleje vétetnék! — A sertéshizlaldák körülkeríttessenek, s onnan a hizók ki ne bocsáttassanak; — a körülkerítés ugyan jobbára megtörténik, de a kerítésben tartást nem tartják meg. Élő példája ennek a közeli országutak járhatlansága; melyeket ha jó karban tartaná a hizó, s nem ritkán az utasnak kell kikerülni a kerékvágásban álmódózót, hogy benne kárt ne tegyen. Büntettek e meg ily kihágásért egyetlen sertés hizlaldát? nincs róla tudomásunk, annyit tudunk csak, hogy a hizlaldó helyre kiszabott díjért fölzudulának, s a fizetést megtagadták.

Az országuatról tevéen említést, lehetlen megállanunk, hogy ezeknek borzasztó állapotát meg ne érintsük. Egyelőre csak egy vonalat hozunk szóba, mely Mike Pércs felé vezet; itt nehány év előtt, ha jól tudjuk „Császár járáskor“ az árokkal szegélyezett ut meglehetősen karba hozatott, a homok agyagos földdel hordatván meg; most már az agyag kikopott, s a járás kelés az árkok között, különösen a várostól kezdve a palatinus hidjáig borzasztó, az árkolt uton kívül pedig irtóztató; a legkisebb falu népe össze áll, s kijavítja járatlan utja kottyanoit, — a nagy Debreczenből ha kihajtatás, a sorompóig homoktengerben uszol, innen kezdve lépcsőről lépésre kikopott lyukakba esik kereked; pedig ez ut pár hét alatt s kevés költséggel járható állapotba tétethetnék. Alkalmunk volt tapasztalni több éven keresztül, hogy Téglás és Hadház között a homokra terített szalma törékké válván, az utat könnyen járhatóvá tette; — a kísérlet nem sokba kerül, s nem ártana. *)

*) A bekövetkezendő alkotmányos korszakra nézve egészen osztjuk cikkíró nézeteit. Szerk.

Zeneegyletünk f. hó 4-kén tartott választmányi ülésében a zenedei tanárok választása ment végbe. Elválasztattak Nagy József urat az ének, Emmert Antal urat a zongora, és Cohn Adolf urat a hegedű tanszakra. Örömmel üdvözljük e választásokat; mert Nagy József urat (jelenleg nagykőrösi énekvezér) úgy is mint zeneszerzőt, úgy is mint dalárda alakítót, (és erre sulyt fektetünk,) jó oldalról ismerjük; Emmert Antal urat (tolnamegyei fi, északamerikai polgár,) mind külföldi hangversenyeiről irt cikkek s bemutatott szerzeményei által, mind pedig helyben megjelene alkalmával személyesen, képességéről a választmány tagjait meggyőzte, s végre Cohn Adolf urat közönségünknek a magasabb zenészet iránt fogékony része, több nyilvános fellépéséből, és egyes sikeres tanításokból ismeri. Mind három választott fiatal ember, s a nemzeti zenének, — melyet művelni legelső és fő kötelességük, — még sokat használhatnak.

És most egy szót! A zenede megnyitására szükséges egyéb előintézkedések immár mind meg vannak téve, — honnan van az mégis, hogy a beiratások megkezdésére nézve mostanig, midőn már csak két hetünk van a megnyitáshoz, nyilvános lépés nem történt? Talán némelyeknek a befizetéstől vonakodása okozná e késedelmet? Sajnos ugyan, hogy vannak ingadozók, kik az aláirt tartozás alól magokat egy vagy más ürügy alatt kivonni igyekeznek, de ez ne hátráltassa a tovább haladást. Az aláirt összegek megtagadására nézetünk szerint egyetlen elfogadható ok lehetne: a zenedének meg nem nyitása, — a többi oly kifogás, melynek semmiségét, mielőtt megvitatása törvény elé kerülne, az illetők magok is befogják látni.

Kertészegyletünk választmány f. hó 8-diki ülésben egy bizottmányt nevezett ki azon célra, hogy Debreczennek a most következő országos kiállításon méltó képviseltetését eszközöljék. — Az egyleti kertészlak építtetése immár megkezdett s terv szerint még ez őszön elkészül.

Reszler szintársulatának múlt heti játékrende következő: sept. 6. Hunyady László, Erkel dalműve; sept. 7. Dobó Katicza, Toth Kámentől; sept. 8. Linda, Donizetti dalműve; sept. 10. Az alvajáró, Bellini dalműve; sept. 11. A kunok, Császár dalműve.

Debreczenben ily magas árak mellett, ily nagy közönség soha nem látogatta még ily folytonosan a színházat. Természetesen! hisz ily élvezet soha nem is kínálkozott még a dal és zene kedvelőinek. Hollósy Kornélia minden fellépte alkalmával rendkívüli tetszést arat, de a lelkesedés legfőbb fokát

mégis Hunyadi adatásakor érte el, különösen a művésznő számára irt dallam hallásakor, melyben fuvola hangjai leirhatlan tetszést idéztek elő.

Dalművészeink nagy része és a dalkar elismerésre méltólag működnek a vendégművésznő mellett, de a zenekar — mely eddig gyakran általános megelégedésre működött, — mostanában sehogy sem tud feladataig emelkedni. Talán ha kevesebbet akarna, többre menne.

Hollósy Kornélia holnap este lép fel utolszor a „Sevillai borbély”-ban, mely jutalomjátéka lesz, és előre láthatólag emlékezetes ünnepet fog képezni színészetünk történelmében.

A közönség több ízben méltó visszatetszést nyilvánított már az ellen, hogy helybeli első rendű dalművésznőink, Hollósy K. mellett mellékszerepekben fel nem lépnek, s a sajnálatos versenygés — hogy erősebb kifejezést ne használjunk, — botránnyá fajult az „Alvajáró” adatásakor, midőn a titkár jelenté, hogy Mindszenti Kornélia az előadás előtt néhány órával állítólag megbetegedett. Nem kívánunk kórszemlébe bocsátkozni, de annyit ki kell mondanunk hogy az eset feltűnő s ha a betegség szinlettnek bizonyul be: az illető a legnagyobb megrovást érdemli. Egyébiránt akár való akár szinlett a betegség, nem találhatjuk helyesnek a modort, mellyel tudtul adatott, s elítélésre nem a titkárt tartjuk jogosultnak.

F. hó 5-dikén d. e. 10 órakor iszonyu vész hirtetésére kondultak meg a harangok. Erős szél által szított tűz püsztitott a kigyóutczában, hol egy nádtetős ház kigyuladván, villámgyorsasággal terjedt a láng a szomszéd épületekre. — Még dühöngött a vész, még oltásban fáradozott lakosságunk azon nagy része, melynek keblében az emberszeretet, bátorsággal és tevékenységgel párosul, midőn a harangok ismét megkondultak és a vészlobogók egészen ellenkező városrésze: a kisujtczára intettek elrémitő foszlányaikkal. Itt még nagyobb dühvel püsztitott a láng, a szél erősödött, s nem nagy kétségbeesés kellett hozzá, hogy városunk egész észak nyugoti részét elveszettnek higyük. A nádtetők mindenütt lángban, a kutak kiszáradva, a kárvallottak és szomszédaik kétségbeesésben, a gépek rövid szolgálat után elromolva, és a nép az oltásban kifáradva Két óra lefolyása alatt azonban sikerült a végső erőfeszítésig dolgozott népnek, a legnagyobb veszélyt mindkét helyen megszüntetni. A kár azonban így is temérdek.

A hivatalos kimutatások szerint megégtek a kisujtczai tűznél 16 fő és 25 melléképület, kutak, életneműek, kerítések, nagy mennyiségű rongy, tűzifa, szalonna, bőr, iparárúk, és ingóságok. Az egész kár a rombolással együtt 43963 frtra rug. Ebből 11590 frtnyi érték volt biztosítva. A károsultak száma 43.

A kigyóutczai tűznél leégett 8 fő és 5 melléképület, többféle házi állatok, ingóságok és készletek. Az összes kár itt 3121 frt. 25 kr. melyből csak 450 frtnyi volt biztosítva.

E kettős tűzvész alkalmával több tapasztalást szerezhettünk. Ugyanis legfőbb hiányát láttuk egy határozott rendszernek, mely a debreczeni lakosság elismerésre méltó tűzoltási erélyének a kellő irányt megadja. *) — Rendkívüli nagy hiányát tapasztaltuk a víznek, mit ugyan részben a nagy szárazságnak is, de leginkább azon körülménynek róhatunk fel, hogy városunkban a kutak általában igen rossz karban tartanak. Ez pedig áll ugy a magán, mint a nyilvános kutakra nézve, mely utóbbiak a mellett számra nézve is, világhirre méltó kicsinségben szenvednek. Különösen szükségesnek látjuk, hogy minden taligás tűzvész alkalmával folytonos vízfordásra hatóságilag köteleztessék. Hallottunk ugyan egy szegény károsultat szidatni, a miért vizről gondoskodni nem tudott, de azt nem vettük észre, hogy azon taligás, ki a vizet 50 krjával hordta, megbüntettetett volna. — A harangozók nem csak szokás szerint későn vették észre a tüzet, de a tovább kongatásra is restek voltak. Nézetünk szerint a vészharang mindaddig verendő, míg láng látszik, még pedig a vész növekedése vagy fogyásához képest erősebben vagy gyengébben. — Az is feltűnő volt, hogy a vizlövelő gépek a tűz vége felé mind használhatlanokká lettek, csupán egynek kivételével. — Itt láthattuk be nagy jótékonyágát a cserépnek, melyet belől egy vagy két kézi fecskendővel (itt már nagy hasznát vehetjük a kézi vízi puskának,) nagy veszélyben is meg lehet oltalmazni. — Ismételjük végre, hogy a tűz körül ácsorgóknak, kik csak az oltást akadályozzák, eltávolítását szükségesnek találjuk, stb. stb.

A szerencsétlen károsultak részére segélyezési ívek indítottak meg, még pedig mint halljuk szép sikerrel **) Mi egész bensőséggel kérjük polgártársainkat, kiket az ég hasonló szerencsétlenségtől megóvott, hogy károsult felebarátaikat segélyezzék. Vallásunk fő elve: szeresd felebarátodat! a társadalom kölcsönös támogatás alapján nyugszik, s a legönzőbb embert is adakozásra intsen annak meggondolása, hogy azon szerencsétlenség, a mely ma mást ért, holnap őt sújthatja.

*) Ugy halljuk hogy a kereskedősegédek tűzoltótársulatot szándékoznak magok közt alakítani. ennek csak örülni tudunk, mert a tanulóké — mely tűzvészek alkalmával a városnak már többször jó szolgálatokat tett, — már csak azért sem elegendő, mert az év bizonyos szakában szünetel. S z e r k.

**) Mi annak az oka, hogy ha egy-két ház leég: a károsodottakra senki sem ügyel, s rendszerint csak akkor történik köz segélyezés, ha sok a károsodott? Hiszen a károsodott, akár egyedül álljon, akár mint ilyenek, sok társa legyen, egyaránt érdemel segélyt. S z e r k.

A debreczeni szüretnek ez idén következő renddel fognak meg tartatni: sept. 22 és 23-dikán a homok, téglás, széchenyi, csapó, turás és csigekertek; sept. 24 és 25-dikén a sexta, uj, vén, varga, posta, séta és tóczóskertben; sept. 26 és 27-dikén a hatvanutczai, köntös és boldogfalvai kertben.

Kubinyi Ágoston és Ipolyi Arnold urak, mint az akadémia megbízottai, a székesfehérvári tudományos érdekű ásatások költségei fedezésére adományozásra hívják fel a közönséget. Az ide beküldött iven e lapok szerkesztősége is szívesen fogad el aláírásokat.

Kiss Ferenczet, kif. évi febr. 10-dikén gazdáját egy debreczeni tanyán 3 fejszeütéssel szándékosan meggyilkolta, a helybeli városi törvényszék f. hó 5-kén kötél általi kivégeztetésre ítélte.

Ugyancsak mostanában fog ítélet mondatni Györfly és Husztira, kik Málik György ur kocsisát meggyilkolták.

Piaczi árak sept. 9-kén.

Közép ár: 1 pozsonyi mérő tiszta buza 3 frt. 80 kr. — Kétszeres 3 frt. 40 kr. — Rózsa 2 frt. 30 kr. — Árpa 1 frt 90 kr. — Zab 1 frt. 45 kr. — Tengeri 3 frt. 70 kr. — Köles 2 frt. 70 kr. — Kása 6 frt. — kr. — Egy mázsa szalonna 40—42 frt. — kr. — Egy font marhahus 17 kr.

A szerkesztő izenete.

R. K. verse nem közlésre való,

H. L.-nek jó szolgálatot véltünk tenni, midőn versét, mely csak a kezdet nehézségeivel küzdő tehetségre mutat, nyilvánosság elé nem hozzuk.

T. K. urnak. Lapunk tere kisebb, olvasóink köre pedig jobban ismeri már a körülményeket, hogysem a beküldött cikkeknek, s általában a X. L. és St. Th. — contra Pr. ügyben még több nyilatkozatnak lapunkban helyet adni szükségesnek tartanak.

Kiadó: a debreczeni Színügyegylet.
Szerkesztő: Illésy György.

N y i l t t é r.

Nyilvános köszönet.

Alólirott kötelezve érzem magamat, a „Phoenix” biztosító társaság iránti, hálás köszönetem kijelentésével, nyilvánosságra juttatni; miszerint a „Phoenix” biztosító társaság, sz. kir. Debreczen városában f. 1862-dik év sept. hó 5-kén történt tűzvész alkalmával, biztosított tárgyait elégésében szenvedett kárait, a helyszíneni szemle és becslé-

nyomán debreczeni főgynök Spitzer Jakab ur által 5 napra a legnagyobb méltányosság, és pontossággal azonnal meg térítettette.

Kelt Debreczenben 1862. Sept. 10.

Szathmári Gábor mk.
debreczeni Szücs mester.

Hogy a fentebb látható névalírást a hivatal előtt ismeretes és személyesen megjelent Szathmári Gábor lakostársunk saját kezével írta legyen; — hivatalosan igazoltatik.

Debreczenben 1862. Sept. 11.

(p. h.) Vetésy Mihály mk.
kapitányi Tollnok.

Kerti must hitelben eladása.

A boldogfalvai szőlős kertben egy termékeny szőlőnek idei must termése előleges alku mellett oly móddal el adatik, hogy a vevő azt be szüretelvén, a must kialakult ára egy részének megfizetésére kellő biztosíték mellett idő engedtetik, — használatra a vevőnek hordók is adatnak, ez iránti jelentések Nagyvárad-utczán a 2085-dik számú háznál teendők.

Nyilvános köszönet.

Alólirott nem mulaszthatom el, hogy üzletársam és vőm nevében is legforóbb köszönetemet nyilvánítsam különösen a Kereskedő főnök urak, úgy szinte a cukorgyári Igazgató és könyvezető, nem különben a Kereskedősegéd uraknak, kik a f. évi szeptember 5-dikén vőm Fabriczius Géza házának tözsomszédságában kiütött, és erős szél által élesztett hajmeresztő tűzvész alkalmával, a pusztító elemek tovább terjedése ellen oly fáradhatlan kitartással küzdöttek, hogy csak az ő önfeláldozó segélynyújtásuk mentette meg nevezett vőmnek házat, melynek a közvetlen közelében dühöngő tűz már fedelébe csapkodott, és közös kereskedői házunk ott levő raktárait; valamint csupán az ő legnagyobb erőfeszítésök akadályozta meg a tűz tovább terjedését.

Fogadják a nevezett urak és mindazok, kik az oltásban részt vettek, a veszélyben tanúsított részvét és nyújtott segélyért tartozó hála némi csekély lerovása fejében, magam és üzletársam s vőm Fabriczius Géza nevében is legforóbb köszönetemet.

Debreczen Sept. 8. 1862.

Rickl József Zelmos.

Ajánkozás.

Egy másod éves jogász, ki a németnyelvben is némi jártassággal bír, valamely ügyvéd mellett, mint gyakornok alkalmazást kívánna nyerni. Bővebb értesítést ad e lap szerkesztője.

Felutalás a mellékleten.

Melléklet a „Hortobágy“ 1862-diki 20-dik számához.

Vasuti-menetrend

1862. máj. 1-től kezdve, érvényes az 1862. nyári havakra.

I. Kassa és Nagyváradszék			II. Aradszék			III. Kassa és Nagyváradszék Pest és Bécsfelé			IV. Arad, Pest és Bécsfelé		
Bécs ind.	8 óra — perc este	7 óra 45 perc. reg.	Bécs ind.	8 óra — perc este	7 óra 45 perc. reg.	Kassa ind.	5 óra 26 perc reg.	11 óra — perc. déle.	Arad ind.	12 óra 41 perc délu.	8 óra 20 perc este
Pest „	6 „ 25 „ reg.	5 „ 35 „ délu.	Pest „	6 „ 25 „ reg.	5 „ 35 „ este	Forró-Encs . „	6 „ 39 „ „	1 „ 3 „ délu.	Csaba „	2 „ 17 „ délu	11 „ 13 „ éjjel
Czegléd „	9 „ 27 „ „	8 „ 24 „ este	Czegléd „	9 „ 42 „ „	8 „ 39 „ „	Miskolcz . . . „	7 „ 57 „ „	3 „ 2 „ „	Mező-Tur . . . „	3 „ 50 „ „	2 „ 3 „ reg.
Szolnok „	10 „ 27 „ „	9 „ 42 „ éjjel	Szolnok „	10 „ 40 „ „	10 „ 11 „ éjjel	Tokaj „	9 „ 35 „ „	5 „ 35 „ „	Szolnok „	5 „ 9 „ „	4 „ 12 „ „
Püsp.-Ladány „	1 „ 26 „ délu.	1 „ 20 „ „	Mező-Tur „	11 „ 46 „ „	12 „ 14 „ „	Debreczen . . . „	12 „ 12 „ reg.	10 „ 29 „ éjjel	Czegléd érk.	5 „ 56 „ este	5 „ 39 „ „
Debreczen . . . „	3 „ — „ „	3 „ 47 „ reg.	Csaba „	1 „ 22 „ délu.	3 „ 9 „ reg.	Püsp.-Ladány „	4 „ 45 „ délu.	12 „ 56 „ „	Pest „	8 „ 37 „ „	8 „ 45 „ „
Tokaj „	5 „ 25 „ „	8 „ 4 „ „	Arad érk.	3 „ 3 „ „	6 „ — „ „	Bécs „	4 „ 44 „ „	4 „ 43 „ reg.	Bécs „	6 „ — „ reg.	6 „ 33 „ este
Miskolcz „	7 „ 19 „ este	11 „ 1 „ déle.				Nagyvárad . . . ind.	11 „ 12 „ déle.	9 „ 30 „ este			
Forró-Encs . . . „	8 „ 28 „ „	12 „ 52 „ délb.				B.-Ujfalu „	12 „ 5 „ délb.	11 „ — „ éjjel			
Kassa érk.	9 „ 51 „ „	3 „ — „ délu.				Püsp.-Ladány érk.	12 „ 54 „ „	12 „ 16 „ „			
Püsp.-Ladány ind.	1 „ 53 „ délu.	1 „ 40 „ éjjel									
B.-Ujfalu „	2 „ 54 „ „	3 „ 6 „ reg.									
Nagyvárad érk.	3 „ 45 „ „	4 „ 40 „ „									

A közállomásokról indulás ideje, a minden pályaudvaron kifüggesztett részletes menetrendben van kimutatva.

Kimutatása

a csász. kir. szabadalm. tiszavideki vasút üzlet-bevételeinek.

1862.	Utazók száma		Uti podgyász gyors és teheráru		Személy szállításért		Árulkért		Összesen	
	száma	mázs	forint	forint	forint	forint	forint	forint	forint	forint
Az üzletben lévő vonalok hossza 78 1/2 mérföld	40,881	641,903	23	110,864	60	5,295	69	183,240	15	299,400
	271,378	3,098,058	89	658,683	94	36,474	59	916,375	20	1,611,533
Összesen:	312,259	3,739,962	12	769,548	54	41,770	28	1,099,615	35	1,910,934
1861. Az üzleti vonalok hossza 78 1/2 mföld	44,825	685,858	80	128,146	57	6,117	41	191,166	65	325,430
Összesen:	288,958	3,883,271	47	673,165	70	51,575	97	1,145,285	90	1,870,027
	333,783	4,569,130	27	801,312	27	57,693	39	1,336,452	55	2,195,458

Augustus . . . havában . . .
Január 1-től Julius végéig

Összesen:

Augustus . . . havában . . .
Január 1-től Julius végéig

Összesen:

A Cs. kir. tiszavideki vasút Igazgatója.

HIRDETÉSEK.

SZÜRETELŐKNEK!

Elismert jeleségű tűzijáték készítményeim, melyekből **Csanak József és Társa** uraknál raktárt nyitottam, nagy választékban és jutányos áráért ajánlom a tisztelt szüretelő közönség figyelmébe.
Fischer Antal
Nagyváradon.

Dáné István

norinbergi és diszáru kereskedésében egy, körülbelül 14 éves, tisztességes, ügyes és becsületes ifju, mint tanuló, alkalmazást nyerhet.

A „Phönix” Biztosító társaság Képviselősege Pesten.

Van szerencsénk a t. cz. közönségnek ezennel tisztelettel tudomására juttatni, miszerint mi folyó 1862-dik év szeptemberhó 1-től kezdve a debreczeni - kerületi főügynökség vezetését és kezelését debreczeni kereskedő **Spitzer Jakab úrra ruháztuk át.** E szerint f. é. szeptember 1-től a debreczeni főügynökség kerületében végzendő biztosítási ügyek, ugy szintén a biztosítási díjak beszedése Spitzer Jakab ur által fog eszközöltetni. — Pest 1862. Augusztus 25.

Holländer Testvérek.

A fentebbi hirdetmény erejénél fogva, a három millió forint alaptőkével bíró „Phönix” biztosító társaságot van szerencsém a t. cz. közönségnek bemutatni, melynek, Bihar, Szabolcs, Szatmár, Közép-Szolnok, Kraszna megyékre, Hajdu kerületre, és Kóvár vidékére kiterjedő főügynökségét elvállaltam.

Társulatunk biztosít **teljes és gyors** kár megtérítéssel.

a.) **Tűzkárok ellen** (ha **villám** által okozottak is) **épületeket** (ezeknek még csak a mentés vagy oltás céljából tett lerombolását is), **gyárakat, gépeket, gazdasági** — és **iparkészleteket, butorokat, marhát** stb.

b.) **utazó javakat** vizen, szárazon, vasuton.

Díjtételeink a lehető **legjutányosabban**, sőt a többi biztosító társaságokéi ellenében **szembetűnő előnyel** is vannak megszabva, és fenn kitett kerületben már működő ügynök uraknál közelebbről is megtekinthetők, kik minden a biztosítás köréhez vágó felvilágosítással szívesen szolgálnának.

Minden a biztosítási ügyre vonatkozó felvilágosításokat helyben a legnagyobb készséggel adva, a nálam bejelentendő biztosítások **legjutányosabb** felvételére gyors és pontos eszközlésére ajánlkozom.

Debreczen. 1862. Augusztus 27.

Főügynök **Spitzer Jakab.**

ad Nr. ^{8177.}_{1862.} Cs. k. szab. tiszavidéki vasut.

1862. évi október 1-jétől fogva a gyors- és fuvaráru belföldön való szállításánál új fuvarlevél — példányok jönnek használatba s. p. gyors — áruknál vörös, fuvaráruknál pedig fehér papiroson.

E naptól fogva csak oly fuvarlevelek fogadtatnak el, melyek az új mintával tökéletesen megegyeznek.

Új fuvarlevél — példányok a tiszai vasut minden kiadóhivatalában, darabja 2 új kőn kaphatók.

A t. cz. feladók ezen új fuvarlevél — példányokat még a fentebbi határidő előtt is használhatják a gyors- és fuvaráru belföld — szállításánál.

Bécs. 1862. Aug. 18.

Az igazgatóság.

Arverési hirdetmény.

A Fráterféle csódtömeghez tartozó Papfalvai és almaszeghutai italmérési jog; az almaszeghutai allodiális szántó, kaszáló és legelő földek, és az ottani allodiális zsellérek által teljesi-

tendő egy évi napiszám szolgálatok folyó September 16-kán dél előtti 9 óraker az almaszeghi tiszti lakban megtartandó közárverés utján September 30-dik napjától számítandó egy évre haszonbérbe főgnak adatni. — Ugyanazon helyen és időben elárvereltetik a Papfalvai, almaszeghi és almaszeghutai erdősegek folyó évi makk termése is. — A föltételek iránt minden itt megnevezett tárgyra nézve addig is értekezni lehet Debreczenben tömeggondnok **Dalmy Károlyal.**

Arverési hirdetés.

A debreczeni kir. váltó törvényszéknek az 1861-dik év December 9-kén 7958 sz. a. kelt végzése alapján közhírré tétetik, miszerint Fülkel József részére László József és neje Sebesy Gizella debreczeni lakosoktól 585 frt. s. járulékaik erejéig befoglalt jármos ökrök és sertések, f. év Sept. 16-dik napján d. e. 9 óraker László József váradutezai lakásán készpénzfizetés mellett végrehajtás utján elfognak árvereltetni.

Debreczeni kir. váltótörvényszék. September 4. 1862.

57-dik ÁRJEJYZÉK

az „István” gőzhengermalom gyártmányairól.

(Debreczenben költségmentesen, készpénzfizetés mellett, osztrák értékben, kötelezettség nélkül.)

A. asztali dara nagy szemű	15 frt.	20 kr	Rozsliszt 2-dik rendű	5 frt.	60 kr.
B. ugyanaz apró	15	20	00. árpakása	15	—
C. dara középszerű	13	40	0. árpakása	14	—
0. királyliszt	14	20	1. árpakása	12	—
1. lángliszt	13	20	2. árpakása	10	—
2. montliszt	12	20	3. árpakása	8	—
3. zsemlyeliszt	10	40	4. árpakása	7	—
4. fehérkenyérliszt 1-ső rendű	8	20	Árpaliszt	3	—
5. ugyanaz 2-dik	7	—	Dercze	3	—
6. barnakenyérliszt	5	40	Lábliszt	3	—
Kétszeresliszt	6	70	Korpa	2	—
Rozsliszt 1-ső rendű	8	—	Buzaalj	3	20

Minden zsákért 1 frt. 5 kr. lefizetendő. E betétet azonban a vevő visszakapja, ha a zsákot, az elvitel napjától számított legfeljebb 3 hó alatt, hiba nélkül, bérmentesen visszazsallítja.

Debreczen 1862. Junius 19.